

Roghnaigh an tasc, ansin tástáil leagan beag ar dtús

Súil thapa ar an gceacht

Tosaigh ag fiafraí den rang cé sa scoil a dteastaíonn uaidh go gcoinneofaí rud éigin suas gan claonadh ná titim. Taispeáin taca cárta leathmhéide atá tógtha roimh ré ar imeall deisce, agus cuir boinn 1c air go dtí go dtosaíonn an téip ag scamhadh. Ansin ainmnigh riachtanas an úsáideora agus na critéir riachtanacha, bunaithe ar an méid a theip. Roghnaíonn na grúpaí fíorthasc scoile, tógann siad píosa leathmhéide amháin le cruth láidir amháin agus ceangal amháin, agus cuireann siad ualach air go dtí go dteipeann air. Líonann siad leathanach pleanála na Treorach Deartha le nóta faoin teip, dhá chritéar riachtanacha agus sceitse marcáilte.

Cuspóirí foghlama

- Ainmnigh duine nó áit fhíor sa scoil agus an rud nach mór a choinneáil suas dóibh
- Tóg samhail leathmhéide agus cuir ualach uirthi go dtí go dtiteann nó go mbriseann rud éigin
- Scríobh dhá nó trí chritéar riachtanacha don tógáil iomlán, bunaithe ar an méid a theip sa tástáil bheag
- Tarraing sceitse den tógáil iomlán agus marcáil an cruth a iompraíonn an meáchan agus an ceangal a d'fhéadfadh briseadh

Roimh an gclog: réiteach

Tóg roimh ré taca seilfe triantánach garbh leathmhéide as trí stiall chárta agus téip ghreamaitheach, le hardán beag cárta; cuir ar imeall deisce é don taispeántas. In aghaidh an ghrúpa: stiallacha cárta/fuílleach cárta, maidí líreacáin, téip ghreamaitheach, bioráin scoilte, sreangán, siosúr, rialóirí, agus meáchain éadroma (boinn 1c, leicneáin nó ciúbanna). Gan PVA inniu.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
stiallacha cárta agus fuílleach cárta (gnáthchárta agus cárta rocach)	1	grúpa	seomra ranga	cárta ó bhosca gránaigh a tugadh isteach ón mbaile
maidí líreacáin	8	grúpa	trealamh na scoile	stiallacha de nuachtán fillte, rollta go teann
téip ghreamaitheach	1	grúpa	seomra ranga	téip chumhdaigh
bioráin scoilte	6	grúpa	trealamh na scoile	ceanglóirí páipéir nó stápla amháin a chuireann duine fásta isteach
sreangán	1	grúpa	seomra ranga	olann nó stiall thanaí éadaigh
siosúr	1	grúpa	seomra ranga	gearrann an múinteoir na stiallacha roimh ré
boinn 1c nó leicneáin mhiotail bheaga	30	grúpa	seomra ranga	ciúbanna comhairimh comhionanna nó mirlíní i bpota beag
pota beag nó cupán chun ualaí a chrochadh	1	grúpa	seomra ranga	cupán páipéir le dhá pholl don sreangán
rialóir 30 cm	1	grúpa	seomra ranga	stiall chárta mharcáilte mar threoir gharbh don leathmhéid
Leathanach na Treorach Deartha sa Dialann Imscrúdaithe	1	grúpa	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	páipéar gan línte le ceannteidil: tasc, úsáideoir, an méid a theip, critéir riachtanacha, sceitse

Pointe sábháilteachta

Cabhair ó dhuine fásta leis an siosúr; cuir na meáchain air go mall agus ó airde íseal, le meáchain éadroma amháin; fanann gach duine glan ar an limistéar titime. Gan uirlisí troma ná PVA ar phíosá an lae inniu.

Céimeanna teagaisc

- **Tástáil an leagan beag sula dtógann tú an leagan mór:** Iarr tuartha ar an rang ar dtús agus gan ach an chéad líne ar an scáileán, ansin cuir boinn ceann ar cheann ar an taca atá tógtha roimh ré ar imeall na deisce. Stad an túisce a theipeann air agus ainmnigh i bhfocail shimplí cad a thit nó a bhris. Ansin, agus ansin amháin, scríobh an dá lipéad ar an gclár: cé/cad nach mór a choinneáil suas, agus cad nach mór don tógáil iomlán a dhéanamh, bunaithe ar an méid a bhris. Abair os ard: treoraíonn an chaoi ar theip sé an leigheas; is é an fíorúsáideoir a shocraíonn an fíorualach. Ní hionann ocht mbonn agus ceithre leabhar.
- **Roghnaigh an tasc agus an t-úsáideoir:** Coinnigh an trealamh sa phrios. Dhá nóiméad machnaimh chiúin, ansin caithfidh na grúpaí a rá os ard cé dó, cén t-ualach, agus cén fáth a bhfuil sé tábhachtach. Ceistigh na breathnóirí: an dóigh libh gur fíorriachtanas é sin? Más mian le grúpa droichead lánréise a thógáil amuigh, treoraigh iad i dtreo fréamhshamhla gairide sa seomra ranga de riachtanas sa chlós.
- **Tóg píosa tástála leathmhéide:** Bíodh an trealamh ar na deasca sula ndeir tú 'ar aghaidh libh'. Cruth láidir amháin agus príomhcheangal amháin, sin uile: téip, biorán scoilte nó sreangán; gan PVA. Stad grúpaí atá ag tógáil réisí lánmhéide nó réisí ar scála a bheadh amuigh faoin aer. Tairg triantán tosaigh do ghrúpaí atá i bhfostú; meabhraigh dóibh gur leor píosa garbh ar scála deisce.
- **Cuir ualach air go dtí go dteipeann air:** Cuir na meáchain air go mall agus ó airde íseal, le meáchain éadroma; gach duine glan ar an limistéar titime. Siúil timpeall agus fiafraigh cad a theipfidh ar dtús: an cruth nó an ceangal. Éist le scamhadh, lúbadh nó claonadh. Mura dteipeann ar rud ar bith, cuir tuilleadh ualaigh air nó brúigh go réidh ón taobh é. Coinnigh an píosa briste don Treoir Dhearthra.
- **Déan plean as an teip:** Leathanach pleanála amháin den Treoir Dhearthra in aghaidh an ghrúpa, deich nóiméad iomlána sa rang. Dírigh ar thrí rud amháin: cad a theip, i bhfocail shimplí; dhá chritéar riachtanacha intomhaiste bunaithe ar an teip sin; agus sceitse tapa a mharcálann an cruth a iompraíonn an t-ualach agus an ceangal atá faoi bhrú. Diúltaigh do chritéir dhoiléire ar nós 'déan níos láidre é'.
- **Roinn agus féach chun cinn:** Cuir na píosaí leathmhéide i málaí le hainmneacha orthu agus bailigh na Treoracha Dearthra ar dtús, ansin éist le dhá ghrúpa ar a mhéad. Athfhoclaigh aon chritéar riachtanach doiléir ina chritéar intomhaiste. Féachaint chun cinn in aon abairt amháin: an tógáil lánmhéide an chéad uair eile, agus gliú ceadaithe mar go bhfuil am triomaithe ann idir na ceachtanna.

Cad ba cheart a fheiceáil

Ba cheart don taca taispeántais a chruth triantánach a choinneáil fad is a bhíonn an téip ag scamhadh ag an gceangal cúil faoi na boinn. De ghnáth, teipeann ar phíosáí na ngrúpaí trí scamhadh téipe, trí lúbadh i lár na réise, nó trí chlaonadh ar aghaidh. Fiú mura dteipeann ar phíosá riamh, ní mór an nóta seo a scríobh: 'choinnigh sé ár mboinn go léir; an chéad uair eile, tá fíorualach níos troime de dhíth.' Is é is rath ann ar an Treoir Dheartha ná dhá chritéar riachtanacha is féidir a sheiceáil, chomh maith le sceitse a mharcálann cruth amháin agus ceangal amháin.

Míthuisicintí agus idirghabhálacha

- **Má bhriseann an píosa beag, ciallaíonn sé sin go bhfuil an smaoineamh go dona agus go gcaithfidimid tosú arís le dearadh nua.** Cuir an teip i láthair mar eolas úsáideach: cuireann innealtóirí ualach ar shamhlacha scála go dtí go dteipeann orthu ionas go bhfeicfear an pointe lag go luath agus gan mórán costais. Taispeáin an ceangal ar tháinig an téip de nó an stiall a lúb, agus fiafraigh cad nach mór don tógáil iomlán a leigheas.
- **Má choinnigh an píosa leathmhéide ocht mbonn, caithfidh an tógáil iomlán ocht leabhar a choinneáil: tá líon na mbonn i gcomhréir dhíreach leis an bhfíorualach.** Athluaigh líne an taispeántais: treoraíonn an chaoi ar theip sé leigheas an dearaidh; is é fíorriachtanas an úsáideora a shocraíonn an fíorualach. Ní hionann ocht mbonn agus ceithre leabhar.

Dífreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Tairg triantán nó feadán tosaigh ionas gur féidir leis an ngrúpa díriú ar cheangal amháin agus ar phointe ualaigh soiléir seachas an cruth iomlán a chumadh. • Tógann grúpaí nach bhfuil chomh muiníneach sin tasc díreach ó na ceithre smaoineamh ar an gclár agus úsáideann siad na tosaithe abairte ar an Treoir Dheartha.	• Iarr ar na grúpaí a rá an é an cruth, an ceangal nó claonadh ba chúis leis an teip sula scríobhann siad na critéir riachtanacha. • Spreag iad le dara critéar riachtanach intomhaiste a scríobh mura bhfuil acu ach critéar doiléir amháin.	• Déan an treoir níos beaichte (mar shampla, ceithre leabhar a choinneáil gan iompú nuair a tharraingítear an leabhar tosaigh) agus marcáil ar an sceitse cá mbeidh an t-ualach iarbhír suite. • Nótáil malartú ábhair amháin don tógáil iomlán a chuirfeadh stop leis an teip chéanna, mar shampla pláta cúinne nó teanntán le biorán scoilte in ionad téipe.

Nasc traschuraclaim

Ceangail na critéir riachtanacha le tomhais sa Mhatamaitic: socraíonn na daltaí sprioc ualaigh is féidir a chomhaireamh (ceithre leabhar, táibléad amháin) agus is féidir leo a sheiceáil níos déanaí le freagra soiléir tá/níl.

